

have ikke specielt kunnet opgives, de ere calculerede til at have tilsammen 67 Tdr. Hartkorn. Den hele Calculer er imidlertid ikke ganske nøjagtig, fordi Møllestyldes-Hartkornet har man ikke kunnet fradrage; men det vil dog med temmelig Sikkerhed kunne siges, at, medens hver Td. Hartkorn, hvis de 1,800 Rbd. skulle dækkes af Fyens Stifts Hartkorn, vil komme til at betale 3 Skill., vil det, hvis dette Beløb skal dækkes af Fyen alene, blive omtrent 4 Skill. for hver Td. Hartkorn, og det, som det altsaa dreier sig om, er, om man skal slippe med 3 Skill., naar Beløbet udredes af hele Fyens Stift, altsaa Langeland og Taasinge iberegnet, eller om disse Der skulle være frie for denne Udgift og Fyen derimod betale 1 Skill. mere pr. Td. Hartkorn. — Hvad iøvrigt det faktiske Forhold angaaer, som er paa-beraabt under Sagen, nemlig, at Petitionen i 1836 fra de roestildste Stænder alene skulde have andraget paa, at Udgifterne maatte lig-nes paa Fyen, da er det, saaledes som For-handlingerne ere trykte i Stændertidenden, ikke let at see, hvad Mening er med Udtrykket „Fyen“. Der er Tale om Provindsen Fyen, men ved Provindsen Fyen forstaaes de mindre Der med, undtagen Langeland i det Høieste, og det er efter Forhandlingerne meget tvivlsomt, om man ikke har antaget, at Langeland skulde bidrage med. Jeg fremsætter dette kun, fordi der er lagt saamegen Vægt paa hvad der blev forhandlet af de da daværende Provindsstænder. Blandt de Deputerede var der Een, som idetmindste dengang opholdt sig paa Langeland, der understøttede Indstillingen, og nogen Adskillelse blev da ikke fremhævet. Naar der tales om Provindsen Fyen, forstaaes de mindre Der med derunder, og man kan ikke af For-handlingerne, saaledes som de ere trykte, be- vise, at det har været tilstigtet at adskille Ho-vedøen fra de smaa Der. Der er endnu et faktisk Punkt tilbage, som jeg skal tillade mig at frem- hæve, nemlig, at den almindelige Regel, der

skulde gaaes frem efter, med Hensyn til Bom- mes Dyprettelse, som indeholdes i Forordn. af 1786, og hvorefter der skulde opføres en Bom, saasnart Hovedlandeveisarbejdet var halvt fuld- endt i ethvert Amt, den er jo, som bekendt, aldeles ikke fulgt i mange Landsdele. Det er kun undtagelsesviis, at der bestaaer Bomme her i Landet, og selv i Fyen bestaaer der ikke Bomme paa alle Hovedlandeveisstrækninger.

Naar man nu spørger om det retlige Synspunkt i Sagen, da er det indrømmet, at den almindelige Regel vilde føre til at lade Amtet som en Heelhed bære Vejudgifterne ligesom andre Hartkornsafgifter; men det er sagt, at ved Undtagelser skal man ikke gjennem- føre den almindelige Regel. Jeg troer ikke, at dette er ganske rigtigt. Man skildrer denne Foranstaltning her som en Undtagelse; men man indrømmer selv, at det, man nu vil gøre med Hensyn til Fyen, er netop det, man for Fremtiden maa ønske, at der gjøres med Hensyn til de øvrige Bomme. Det er af den ærede Forslagsstiller selv indrømmet, at det forekom ham rigtigt, at den almindelige Lov maatte gaae ud paa, at Bommene bleve ophævede, og at den Afgang, som derved vilde fremkomme i Veikassens Indtægter, blev dækket paa samme Maade, som den almindelige Veikassens øvrige For- nødenheder, det vil sige ved Pigning paa Hartkornet. Altsaa man anseer det for rigtigt for Fremti- den at nedlægge Bommene og ligne Udgifterne paa Hartkornet. Men hvorfor vil man da ikke gjøre det, der i og for sig er det Rigtige, gjældende ogsaa i nærværende Tilfælde, som kun gaaer ud paa allerede nu at indføre, hvad man for Fremtiden, idetmindste for Størstedelen, vil have indført i det øvrige Land, i det den hele Foranstaltning jo knytter sig til den Forudsætning, at man for Fremtiden bør nedlægge idetmindste de fleste af Bommene, om man ogsaa maaskee kunde komme til det Resultat at bibeholde ganske enkelte af dem, af hvilke Indtægterne ere overmaade betydelige.